

TARYBINIS Rokiškis

LKP(b) Rokiškio Apskričio ir Apskr. Vykd. K-to Organas

Nr. 133(440) | 1947 m. lapkričio 15 d. | Kaina 20 kp.

NAŠIAIS DARBO LAIMĖJIMAI SUTIKTI RINKIMU J VIETINES TARYBAS DIENĄ

Su dideliu patriotiniu pakiliu mūsų plačiosios tarybinės šalies darbo žmonės, drauge ir Rokiškio apskrities dirbtantieji, sutiko Didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos 30-ias metines, atžymėdami šią didžios reikšmės šventę pulkiat darbo laimėjimais, našlais atskleimais tiek žemės ūkio, tiek ir pramoninėje — gamybinių darbo srityje. Dar anksčiai pavasarį apsvarstę patriotinį leningradiečių krepimasi į visos šalies pramonės dirbantiuosius dėl metinių gamybinių planų įvykdymo iki Didžiojo Spalio trisdešimtmečio ir tuo tikslu išsiunge į tarpusavio socialistinėj lenktyniavimą, mūsų apskrities „Plūgo“ ir „Nemuno“ fabrikai, o taip pat eilė artelės ir dirbtuvų kolektyvų garbingai išsesėjo savo išsparegojimus, Spalio šventes išvakarėse baigę vykdyl metines gamybinės užduotis. Nemaža arteilių bei dirbtuvinių šiai šventei paštiko su žymiaisiais viršplaniniais atskleimais. Tokios dovanos Didžiajam Spalui — neatsitiktinės; tai — kruopštais ir įtempo darbo vaidai, sočlenktyniavimo išdava, darbo racionalizavimo rezultatas. Tokie darbo racionalizavimo metodai, pritaikyti odžių dirbtuvėje, išskyk pakėlė gamybą aukštyn, pagerino išleidžiamosios produkcijos kokybę; fabrike „Plūgas“ inžinerius drg. Dragelio sukonstruotos termitinės krosnys bei įvesti kitai patobulinimai taip pat žymiai prisidėjo prie priešlaikinio gamybinių metinių planų įvykdymo. Sočlenktyniavimo eigoje iškilo daugybė darbo spartuolių, savo skirtių darbo užduočių viršytoj, kurių atskieki laimėjimai nuolat buvo nušviečiami „Tarybinio Rokiškio“ sklyje.

Mūsų apskrities žemdirbių taip pat gali didžiuotis, prieš

terminalą įvykdę grūdų, pieno ir bulvių privalomųjų pristatyti valstybinius planus.

Šie atskieki laimėjimai — bendras ir reikšmingas miesto ir kaimo darbo žmonių indėlis i penkmetinio plano prieštermiņinį įvykdymą, i spartesnį naujinto krašto ūkio aistatymą, tarybinės valstybės galios sustiprinimą.

Prieš akis — reikšminga data — 1948 m. sausio 18-ji; tai rinkimų į vietines Tarybas diena, kurėms pasiruošimas kartu nuolat plečiasi. Minimą dieną ne tik mūsų apskritijoje, bet ir visoje Lietuvos TSR pirmą kartą bus renkami deputatai į miestų, apskričių, valsčių ir apylankų darbo žmonių deputatus Tarybas. Savalme alšku, kad ši jėzimi ir didelės politinės reikšmės turinti diena turi būti tinkamai ir atžymėta. Pasitikti šią dieną našiomis gamybiniams dovanomis, skirti uždavinį sėkminges išpildymui ir viršijimui — kiekvieno mūsų apskrities fabriko, įmonės, dirbtuvės, artelės kolektyvo ar darbo valstiečio patriotinė pareiga. Spalvinis socialistinis lenktyniavimas, iškėlės daugelį darbo spartuolių ir užtikrinės priešterminių metinių planų įvykdymą,

turi ne tik kad nesusilpnėti, bet priešingai — dar labiau susiprėti, dar labiau išsiplėsti, kad darbo spartuolių skaičius kiekvienoje įmoneje diena iš dienos kiltų, kad gamybinių darbo rodiuklai nuolat augtų. Pasiekti, kad artėjančių rinkimų į vietines Tarybas diena būtų sutiktai kuo našiausiai darbo laimėjimai mieste ir kaime — kiekvieno mūsų apskrities darbo žmogaus garbės reikalas, tary-

binio patriotizmo įrodymas.

— Seminars agitatoriams

Š. m. lapkričio mén. 12 d. vedėjas drg. Bieliakovas supažindino agitatorius su rinkiniuose nuostatais ir išaiškinio agitacijos darbo reikšmė ir svarba. Po to kalbėjės LKP(b) Rokiškio valsčiaus komiteto propagandistas drg. Pučka davė agitatoriams konkretius nuodėmus agitpunktų ir agitkolektyvų agitacinio darbo pagarinimui.

Susirinkusiems buvo padarytas pranešimas apie tarptautinę padėtį ir artėjančius rinkimus į vietines Tarybas. LKP(b) Rokiškio apskrities komiteto propagandos — agitacijos skyriaus

MASKVOS MIESTO STALINO RINKIMINĖ APYGARDĀ
Elektros fabriko darbininkų vieningalas čiajė kandidatu JOSIFĀ VISARIONOVICIŪ STALINĀ.
— inžinierų ir tarnautojų vienuolės rinkiminė susirinkimas
— Maskvos srities darbo žmonių deputatu tarybos deputatus

MASKVOS ELEKTROS FABRIKE

Lapkričio mén. 12 d. iškilmingoje aplinkoje įvyko elektros fabriko darbininkų, inžinierų, technikų ir tarnautojų rinkiminė susirinkimas, skirtas kandidatu į Maskvos srities darbo žmonių deputatu tarybos deputatus pasiūlyti. Mūsų žmonių susirinkame cieche susirinko daugiau kaip 5.000 žmonių. Visu nuotaika šventiškai pakili. Čia, šitame gigantinėje cieche, pastatytais tarybinės valdžios metalas, per pereitus rinkimus į TSR ir Rusijos Federacijos Aukščiausiasias Tarybas buvo pirmą kartą ištarlas visos liudės kandidato į deputatus vardas — brangusis didžiojo Stalino vardas.

Surenkamasis cechus papuoštas raudonomis vėliavomis, transparentais. Centre, viršum tribūnos — didelis J. V. Stalino portretas.

Susirinkimą atidarė automobilių elektrinių įrengimų fabriko komiteto pirmininkas draugas V. G. Alekstejevas. Su milžinišku įkvėpimu, keldamas kartą bus renkami deputatai į miestų, apskričių, valsčių ir apylankų darbo žmonių deputatus Tarybas. Savalme alšku, kad ši jėzimi ir didelės politinės reikšmės turinti diena turi būti tinkamai ir atžymėta. Pasitikti šią dieną našiomis gamybiniams dovanomis, skirti uždavinį sėkminges išpildymui ir viršijimui — kiekvieno mūsų apskrities fabriko, įmonės, dirbtuvės, artelės kolektyvo ar darbo valstiečio patriotinė pareiga. Spalvinis socialistinis lenktyniavimas, iškėlės daugelį darbo spartuolių ir užtikrinės priešterminių metinių planų įvykdymą,

— Panemunėlio valsčiuje savo darbą pradėjo 6 agitpunktai. Kiekvienam agitpunktuose dirbant vienas mokytojas. Robilių agitpunktose į rinkiminę darbą ištraukė net trys liudės šventėjai.

Šioms dienomis įvyko valsčiaus agitatorių instruktivinių pasitarimai. Pasitarime buvo nagrinėjami rinkinių nuostatai, agitatorių buvo pritvirtinti prie rinkinių apylankų, gavo konkretius nuodėmus, kaip organizuoti rinkinių politinį masinį darbą su rinkėjais — darbo valstiečiais.

Išsiskirstę agitatorių pradėjo organizuoti pašnekesius, kurie sutraukiai daug valstiečių. Panemunėlio gelež. st. ir Panemunėlio m. agitpunktose mokytojai — agitatorių su darbo valstiečiais — rinkėjais nagrinėjo drg. V. M. Molotovo pranešimą, padarytą Maskvos Tarybos iškilmingame posėdyje ryšium su Didžiojo Spalio XXX-sioms metinėmis.

St. Vainelkis

— Beslartinantieji rinkimai — demokratiskiausiai rinkimai. Jų metu tarybinė liudės gerlausius liudės sūnus ir dukras į žemesniuosius mūsų valdžios organus. Mūsų garbinga pareiga detalai išaiškinti rinkėjams tarybinio rinkiminio įstatymo, paremtu demokratiskiausia pasaulyje Stalino Konstitucija, principus, — pareiskė propagandistas drg. Puriuskis.

rove, tarybinės liudės liame. Aš esu tikras, kad šauonis elektros fabriko kolektyvas karštai, iš visos širdies parems mano pastabymą išstatyti kandidatu į Maskvos srities tarybos deputatus mūsų didžių vadų, mokytojų ir drauga Josifą Visarionovičių Stalini!

Po draugo Naumovo kalbėjo automobilių elektrinių įrengimų meistras Varvara Jakovlevna Bogačeva, elektros įrengimų fabriko inžinierius Borisas Ivanovičius Koroliovas, darbininkė A. M. Grankina.

Toliau susirinkime kalbėjo V. A. Zavarozinas — komunistų organizacijos vardu ir V. V. Agafanova — elektros fabriko jaunimo vardu. Jie taip pat karštai palaičiai pasiūlymą išstatyti draugą J. V. Stalino kandidatu į Maskvos srities tarybos deputatus.

Audringai, ilgal plodami vilnėti susirinkimo dalyviai vieningalas prilima nutarimą pasiūlyti draugą J. V. Stalino kandidatūrą į Maskvos srities tarybos deputatus.

PASIRUOŠIMAS RINKIMAMS Į VIETINES TARYBAS APSKRITYJE

MOKYTOJAI RINKIMINIAI DARBE

PANEMUNĖLIS. Paskelbus LTSR Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo įsaką apie rinkimų į vietines Tarybas, Panemunėlio valsč. visu pirmu buvo peržiūrėti agitatorių sąrašai. Jie buvo papildyti naujais aktyvistais, išskirtiems grūdų paruošių kampanijos metu. Nemažu nauju agitatorių įtraukta ir iš mokytojų tarpo.

Panemunėlio valsčiuje savo darbą pradėjo 6 agitpunktai. Kiekvienam agitpunktuose dirbant vienas mokytojas. Robilių agitpunktose į rinkiminę darbą ištraukė net trys liudės šventėjai.

Šioms dienomis įvyko valsčiaus agitatorių instruktivinių pasitarimai. Pasitarime buvo nagrinėjami rinkinių nuostatai, agitatorių buvo pritvirtinti prie rinkinių apylankų, gavo konkretius nuodėmus, kaip organizuoti rinkinių politinį masinį darbą su rinkėjais — darbo valstiečiais.

Išsiskirstę agitatorių pradėjo organizuoti pašnekesius, kurie sutraukiai daug valstiečių. Panemunėlio gelež. st. ir Panemunėlio m. agitpunktose mokytojai — agitatorių su darbo valstiečiais — rinkėjais nagrinėjo drg. V. M. Molotovo pranešimą, padarytą Maskvos Tarybos iškilmingame posėdyje ryšium su Didžiojo Spalio XXX-sioms metinėmis.

V. Šaukenis

VAKARAI AGITPUNKTE

ROKIŠKIS. Dar visai neseniai Rokiškio valsčiaus vykdomojo komiteto pataipose įrengimų agitpunktus, Jau pirmomis dienomis į agitpunktą, dar nebaigus papuošimo ir apiforminimo darbų, pradėjo rinktis lankytosojai — valstiečiai, darbininkai, jaunuočiai, trokštantieji greičiau plačiai susipažinti su tarybine rinkiminė sistema, rinkiniuose nuostatais. Agitpunktui vadovauja komunistų drg. drg. Pučka ir Timofejevas.

Ypatingas pagyvėjimas agitpunktose įrengimų agitpunktose įrengimų agitatorių — mokytojų, klubų — skaitiklų vedėjų, apylankų vykdomų komitetų pirmiškių, — dešimtkiemių įgaliojinių, nuolat veikiančių tarybų narių, mokytojų.

J. Tiliūnas

PROPAGANDISTO DARBAS

KAMAJAI. Šioms dienomis įvyko Kamajų valsčiaus apylankų tarybinio aktyvo susirinkimas. Susirinkime dalyvavo daugiau kaip 70 agitatorų — apylankų pirmiškių, dešimtkiemių įgaliojinių, nuolat veikiančių tarybų narių, mokytojų.

Susirinkusieji karštai sutiko pranešėjo žodžius. Neigai trukus po to drg. Puriuskis pravedė rinkiminius agitacinius susirinkimus Verknėnionių ir Salų apylankėse. Tuose susirinkimose Jis alškinio rinkėjams rinkinius nuostatus, Stalino Konstitucijos principus, per penkias agitpunktus įveikimo dienai įrengimų agitacijos įstaigų įstatymus.

Neigai trukus po to drg. Puriuskis pravedė rinkiminius agitacinius susirinkimus Verknėnionių ir Salų apylankėse. Tuose susirinkimose Jis alškinio rinkėjams rinkinius nuostatus, Stalino Konstitucijos principus, per penkias agitpunktus įveikimo dienai įrengimų agitacijos įstaigų įstatymus.

Drg. Puriuskis pavyzdžiu seka ir dešimtys kitų agitatorių, kurie taip pat pradėjo pašnekelelių su rinkėjais organizavimą.

V. Šarklinas

Sėkmingai vykdomi traktorių remonto darbai

Šiandien, paskutiniuose šiuose mėnesiais, Panemunėlio MTS traktoristai įtempė visas savo jėgas, kad iki šaličių suspėtų užbaigti visus traktorinius dėrbus, išvykdyti ir viršyti savo išparesgeljimą, prilimtus dar ankstyvą pavasarį, svarstant istorinį VPK (b) CK vasario mén. plenumo nutarimą „Dėl priemonių žemės ūkiui pakelti ir išvystyti pokarinių latotarpių“. Nenustabu, kad kiekvienas, kad ir menklausias, sutrikimas ar gedimas šiuo metu skaudžiai atsiliepia į gamybinių planų vykdymo užbaigimą. Iš čia išplaukta ta didelė atskomybė, kuri tenka mašinų – traktorių stočių remonto brigadoms.

Panemunėlio MTS remontininkai jau užbaigė paskutinio šių metų ketvirčio remonto darbų plano vykdymą prieš laiką 100 proc. Šis remonto brigados laimėjimas nėra savieigio darbo rezultatas. Tai įtempto, kruopštaus, gerai organizuoto ir tarpusavio sočlenktynėmis paremtų kelių mėnesių darbo išdava.

Per paskutiniuosius pusantro mėnesius stoties remontininkai, neskaitant smulkesnių techninių apžilurėlių ir visos eilės nedidelio įvairių mašinų ir priekabinamojo inventoriaus remonto, išvkdė kapitalinį trijų traktorių variklių ir traktorių važiuoklės rekonstravimą.

Nepersonauslai susidėvėjo vieno traktoriaus, dar 1944 me-

tis gauto iš broliškyju respublikų, variklis. Atradė, kad traktorius turės išeiti iš rikiuotės. Tačiau pastabė dr. Marčiulionis akis greit surado išeiti. Jis pastebėjo, kad stotyje be naujos guli traktorių griaūčiai ir motoro blokas. Tas traktorius dar anksčiau buvo parvilkas iš Kazliškio apylinkės, kur jis gelė pamestas, kaip netinkamasis vartojimui, jau daugiau kaip metus. Minimas variklio blokas tučtuojau buvo išimtas ir po kurio laiko, jidėjus alkūnij veleną, cilindrą, stumoklį ir visą elę kitų dalių, pradėjo darbą. Jis buvo išmontuotas vietoje susidėvėjusio variklio, ir traktoriu vėl pradėjo darbą.

Stoties remontininkai pastebėjo, kad ir tas susidėvėjęs variklis, jidėjus iji kiek daugiau darbo, gali būti naudingas. Jis stotyje dar tebebuvo važiuoklę, kuria suremontavus ir įstačius motorą, gautusi gana pajėgi mašina. Praslinko pora savalčių įtempto darbo, ir dar neseniai be naujos guliėjusi geležies masė tapo naudinga.

Su tokiu pat ryžiu ir nepalažamu pasirūpintu, nepaisant jokių kliūčių, Panemunėlio MTS remontininkai išvkdė visą eilę stambesių ir smulkesnių remonto darbų, tuo užtikrinančių kitiems kolektivo nariams galimybę dirbtį be pertraukos ir trukymų.

K. Kalnietis

Pienas sekančių metų sąskaiton

Eilė Pandėlio valsčiaus darbo valstiečių aktyviai įstriaukė į pieno statymą valstybei 1948 m. sąskaiton. Raikinų km. valstietis drg. Kaupelis Jonas Jau pristatė sekančių metų sąskai-

ton 150 kg pieno, o Leiliūnų km. valstietis Ketvertis Povilas – 199 kg. Pandėlečiai 1948 m. sąskaiton jau pristatė kelis tūkstančius kilogramų pieno.

V. Tamulis

Tarybinis mokslo – priešakinis mokslo

Tarybinė santvarka suteikė visoms tautoms neribotus galimimus sparčiai ugdyti savo tautinę kultūrą, išvystyti moksą.

Ryškiu tarybinio mokslo išsvystymo išlaidumu yra kasmetinis stalinių premijų paskyrimas už ižymius pasiekimus mokslo srityje.

Per 30 metų mūsų šalies mokslo gilių pasikeitė ne tik savo apimtimi, bet ir kokybe, ir konkrečiu turiniu.

Nuo Didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos dienų mokslo vaidina didžiulį vaidmenį, kuriant naują socialistinę visuomenę, stiprinant mūsų šalies gynybą, išvystant tarybinės liaudės kultūrą.

Pirma karta pasaulio istorijoje didžiule valstybė samoninguai vystoma vadovaujantis moksline idėja — Markso—Engelso—Lenino — Stalino inokslu.

Mūsų tarybinis mokslo taranauja liaudžiai. Draugas Stalinas

nurodė, kad mūsų priešakinis mokslo yra mokslas, „kuris neatitinka nuo liaudies, bet

neatsitinka nuo liaudžiai, pasiruošęs perduoti liaudžiai visus mokslo iškariavimus, kuris aptarnauja liaudj ne iš prie-

vartos, o laisvu noru.“ Toks

mūsų mokslo pobūdis pasireiškia, pirmiausia tuo, jog į mokslo darbuotojų eiles įsiilejo de-

šimtys tūkstančiai jaunu mokslininkų, išėjusiu iš liaudies, darbininkų ir valstiečių valky.

Tarybinio mokslo liaudžiai po

būdus aiškiai pasireiškia jo

nuolatiniu ryšiu su praktikos reikalavimais, su dienos klausimais.

Tarybinis mokslininkas siekia padaryti kuo daugiausia

savo mylimajai Tėvynel, savo liaudžiai.

Mūsų mokslininkai, pradėdami

spresti praktikus socialistinės

statybos klausimus, drauge su

tuo sprendē ir sprendžia teori-

KOOPERATINIS GYVENIMAS

KRAUTUVIŲ KOMISIJOS

* * *

J. JOKŠAS

Apkoopsajungos revizijos

komisijos pirmininkas

* * *

kama 3-5 žmonių krautuvės komisija. Šios komisijos uždavinys — stebėti ir tikrinti, ar krautuvės vedėjas ir pardavėjos tinkamai prekiauja, ar prekes pardavinėja sąskaitose išrašytomis kainomis, ar tinkamai laikomos prekės, ar nera krautuvėje pradedusi gesti produkty, ar tinkamai iškerpami iš kortelių talonai, ar atidavė visą grąžą i t.t. ir t.t.

Paminėtus reikalus ne kiekviens gali lengvai pastebėti; tik nuolatinė, į darbą įstriauši, vartojotų kooperacijos narų išrinkta krautuvės komisija galės išsigilinti į krautuvėje esančių prekių visas ypatybes ir paskirtį ir padės krautuvės pardavėjams kuo tinkamiausiai jas

pirkėjams parduoti, o taip pat įspėti kooperatyvo vadovybę apie pardavėjų netinkamą darbą ar sučiavimą.

Iki šio laiko daug kur paminėtos komisijos maža ka nuvelkė, nes kooperatyvų vadovybės Joms nedavė tinkamų nurodymų.

Reikalinga tuo sukvesti Bėrniklas komisijas, padaryti joms tinkamus instruktakus ir reikalauti, kad komisijos narai, pagal esamas instrukcijas, imtysi energingio darbo.

Komisijos narai turi žinoti, kad Jems yra jų kooperatinės prekybinės organizacijos patikėta garbinga pareiga kovoti dėl geresnio vartojotų aplavimo, dėl socialistinės nuosavybės saugojimo nuo sugedimų ar išgrbastymo. Geras krautuvės komisijos narų darbas žymiai pakėpe mūsų prekybos lygi ir prisidės prie geresnio visų dirbančiųjų apsirūpinimo įvaizdinių prekėmis.

Gurguolė su miško medžiaga rinkimų garbel

Artėjančių rinkimų į vietines Tarybos garbel Juodupės valsčiaus Užubalinių apylinkės darbo valstiečių susiorganizavo į eilę stambių raudonųjų gurguolių, pristačiusių į Rokiškio gelžstotį nemaža kiekj miško me-

džiagos. Spartesnėms miško medžiagų ruošos darbams energingai vadovauja šios apylinkės vykd. k-to pirmininkas drg. Laurinavičius. Apylinkės darbo valstiečiai šių darbų vykdyme išsiškovojo pirmaujančią vietą visame Juodupės valsčiuje. Užbaigę rinkimų pavyzdžiu sekā ir kitų šio valsčiaus apylinkių traukybos jėgos laikytojai, siekdamai tinkamiai atžymėti besiari nančius įrankius į vietines Tarybas.

J. Vytlolis

UFA. Šis mokslo metais prie Baškirų žemės ūkio instituto atidarytas miškininkystės fakultetas.

Nuotraukoje: prof. P. A. Polozecovas miškininkystės fakulteto pirmojo kurso studentas skaito pasakaitą.

Foto L. Jakubovo

TASS'o spaudos klse.

suose tuoose milžiniškuose darbuose ir pertvarkymuose didžiulis valdmuo teko tarybių mokslių. Visame pasaulyje.

Mokslo veikėjai, dirbdami drauge su inžineriais ir technikais, darbininkais ir koletyvinių ūkių valstiečiais, Lenino — Stalino partijos vadovaujami, savo nenulliam darbu padėjo paversli mūsų šalį galinga industrijaline valstybe, aukštostas kultūros valstybe.

Stalinių penkmečių metais mūsų šalyje buvo sukurtos naujos pramonės šakos ir naujai rekonstruotos senos. Išaugo nauja anglies — metalurgijos bazė Rytuose, įvairiuose šalies rajonuose, ypatingai Urale ir Sibire, buvo sukurtas daugybė gamyklių, šachtų ir elektrenių.

Iš naujo buvo sukurtas galanga bazė mašinomis, automobiliomis, traktoriomis, štaklėmis ir laivamis gaminti. Naujais pagrindais buvo pertvarkytas mūsų žemės ūkis, tapęs labiausiai priešakiniu žemės ūkiu pasaulyje. Vi-

pasaulyje.

Pasaulinę garbę turi tarybiniai mokslininkai matematikai Vinogradovas, Aleksandrovas, Pontriaginas.

Tarybiniai mokslininkai turi rimtus pasiekimus ir visuomeninės mokslo srityje,

Tarybiniai mokslių būdingai, jog jis išsvystė ir išsvysto ne tik institutuose, akademijose ir ne tik mokslininkų bei mokslo darbuotojų pastangomis. Jis išsvystė ir išsvysto taip pat daugybė inžinerinių ir technikinių, konstruktorių ir išradėjų, ganybos ir žemės ūkio stachanovininkų jėgomis.

Tarybinis mokslo, suvaidinęs įžymų vaidmenį socialistinėje statyboje, garbingai išlaikė rūstaus karo išmėglinimus. Jis sekmingai išsprendė įvairius užduvinius, iškelius jam ryšium su karo poreikiu. Tarybinis mokslininkų, konstruktorių, išradėjų, inžinerinių, technikų kurybinių darbas leido apginkluoti Tarybi-

Dr. Vincas Kudirkas

(Minint 48 metų mirties sukaktį)

29 m. lapkričio mén. 16 d. miestelyje mirė daktaras Vincas Kudirkas — aktyvus kovootojas prieš caristinę santvarą, vienų liaudies sąmonės žadninką, kuria visokiai būdais cabilždžia stengėsi užslopinti, esančių tautinio himno autorius, "Varpų" redaktorius, rašytojas šeštasis.

ns dr. Vincas Kudirkas maturėdės dar ir 41 metų amžiuje (džiova pakirto Jėgas), nuo jo nuveikti darbalietuvių laudžiai, engiamai caro žantrui, yra itin dideli ir reikšmingi. Radžios mokykla, gimnazija, seminarija bei pašaliniame iš jos už veiklą prieš tuojuo caro valdžią, Varšuvos universitetas, taip pat iš jo padalmis suimant žandarams, išradarbiavimas nelegaliuose neto laikraščiuose („Aušra“, „Rūpas“, „Ūkininkas“) bei jų išgaminimas, kalėjimas Kalvarijos kalėjime, vertimasis gydyto profesiija — štai pagrindinės įvairaus gyvenimo bruožas. Brangus lietuvių liaudžiai, Vincas Kudirkas ir kaip poetas, ypač kaip rašytojas satyras, nes jo rastai, žiniant anksčiau sajigas, kai kiekvienas išnudintas lietuviškas žodis buvo persekiojamas caro žandarių autoriais bei skattytojais bu-

vo grūdamis į kalėjimus, iš ištremimą, suvaldinio ypač dideliu važdmenių.

Vincas Kudirkas buvo vienas iš labai negausaus devynioliktojo amžiaus pabaigas pažangiajų lietuvių būrio. Jis, galima sakyti, pirmasis pradėjo demaskuoti tuos reakcinis algimantinius lietuvių tautos slucksnius, kurie būstmai „nepriklaušomą“ Lietuvą jau tuomet įsivaidavo kaip ramia, šiltą, vietelę, savo asmeninių užgaidų ir neriboto lebavimo liaudies saskaita buveinę. Todėl nenuostabu, kad Vincas Kudirkas buvo aštriai puolamas reakcinį klieri alinės Lietuvos ateities projektuotojų ir buržuazinės dvarininkijos sluoksnių, persiskunkus mėlynakraižiškomis nesugrąžinamos praeities bajorių viešpatavimo tradicijoms.

Tačiau aštrios demaskuojančios savo satyrinės kūrybos smaigalių Vincas Kudirkas nukreipė prieš carinių satrapų ir juos pakalikę Lietuvos varomą slaugrą šovinistinę priespaudus politiką. Kudirkas, kaip ir daugelis kitų carinės Rusijos imperijoje gyvenančių tautinių mažumų energingesnį vyry, nepabugo žandarių grąžinimui, kalėjimui, nuolatinii areštui ir persekiomis, kurie prieš laiką palau-

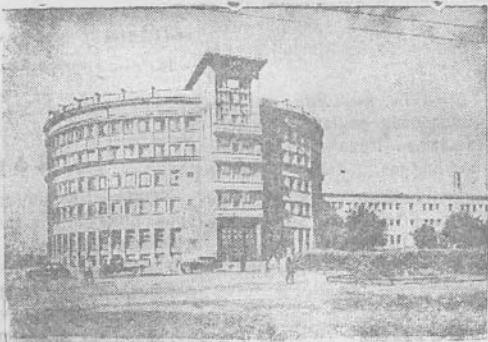
žėjo fizinę sveikatą; plieninė didžiojo kovotojo dvasia atlaikė visus sužvérėjusių budellų smogius.

Laba! dažnai Vincas Kudirkas buvo suiminėjamas, kratomas ir tardomas už ryšų pašalinkamą su tuo metu Lietuvoje veikusiomis nelegaliomis marksistų grupėmis. Nerebtai žandaru kardu čerkėjimas privėsdavo jau džiovos pakirštą Kudirką skubiai ikišti į koki tamsejinį kampą Marksos „Kapitalo“ tomą, kurį jis buvo itin pamėges.

Tačiau Vincas Kudirkas nliekuomet nebuvo praraðęs vilties, kad kada nors ateiš diena, kuri atneš amžiaus vergavusiai Lietuvos liaudžių išlaikymą. Vincas Kudirkos idealu buvo ne ta Lietuva, apie kuria svajojo buržuazinės, kapitalistinės nuotrojos, galvojusios vien tik apie savo asmeninių poreikių patenkinimą, — Kudirkos svajonės Lietuva turėjo būti laisva načia, kurioje nebūtų tautinės priespaudos ir darbo žmogaus engimo.

Šiandien mes turime tokią Lietuvą. Tarybų Lietuvos darbo liudis amžiams numetė nuo savo sprando išnaudotą Jungą ir stalinių penkmečių žledais pasipuošusi pergalingai žengiai laimingą ir šviesią ateiti.

K. Ramūnas

LENINGRADAS. Maskvos rajono vykdomojo komiteto rūmai.

Foto S. Šimansko

TASS'o spaudos. klišė.

Armių galingiausia karo

technika,

prieš kuria negalejo

naikyti hitlerinę armiją.

Tarybinį mokslininkų, kaip

visos tarybinės liudies pa-

naujokojamas darbas karo dienos

leis iš istoriją, kaip ižymus

gis Tėvynėl ginti, tarybinei

litturais ginti.

Tarybinio mokslo pastlekimai

ir reikšmė, kuri skiriama Ta-

lynu Sąjungoje moksliu, daro

dėl išpūdį mokslininkams ir

žemtiniam veikėjams užsienyje,

Amerikos mokslininkas, astro-

nomas profesorius Šaplík rašo:

Mokslias Tarybų Sąjungoje ne-

aprastas konstruktivai susijęs

liudies ūkui. Ir tai mus, be

neįmonės, labai stebina. Mes tu-

ėjome sekti... rusų „pavyzdžiu“.

Užapsnyje „Mokslias ir žemės

ėkis“ žinomas ameriklečių

mokslininkas agronomas Danie-

lis Holas, pažymėdamas prieš-

skavimus tarp agronomijos

ir žemės ūkio gamybos

įstatinėse šalyse, rašo apie

žemės ūkio gam

IARPTAUTINE APZVALGA

Visos šalyje pažymėjė Didžiosios Spalio revoliucijos XXX-sias metines.

Tarybinė vyriausybė gavo daugybę telegramų iš visų valstybių. Atvyko telegramos iš JAV prezidento Trumeno, Prancūzijos prezidento Oriolo, Italijos prezidento De Nikolos, Čekoslovakijos prezidento Benešo, Egipto karaliaus Faruko, Didžiosios Britanijos ministro pirmininko Etilio, Bulgarijos ministro pirmininko Dimitrovo, Rumunijos karaliaus Michajaus ir daugelio kitų. Atvyko sveikintimai iš jųvairių visuomeninių ir politinių veikėjų.

Visu šaliu laikraščiai spaudina V. M. Molotovo iškilmingame Maskvos Tarybos posėdyje pasakyto pranešimo išdėstymą. Daugelis laikraščių spaudina dideles išstraukas ir ištisa teksta. Pažangloji spauda sveikina taikius tarybinės politikos siekimus ir ūkinus TSRS laimėjimus.

Amerikos laikraščis „P. M.“ savo straipsnyje pabrėžia V. M. Molotovo pareiškimą apie tai, jog Tarybų Sąjunga nori gyventi taikoje su Jungtinėmis Valstybėmis. Laikraščis teigia, jog Jungtinė Valstybė, matyt, mažiau galvotų apie karą, „jeigu būtų labiau išlitikinė kapitalistinė sistema“.

Demokratiniai laikraščiai su pasitenkinimu pažymi V. M. Molotovo išvadą, jog demokratių ir socializmo jėgos auga ir tvirtėja. Indonezijos laikraščis „Berita Indonezija“ pati pranešimo išdėstymą patalpino antrašte: „Antrasis pasaulinis karas susilpnino kapitalizmo sistemos pagrindus“. Reakcinė spauda su nerimu sutiko V. M. Molotovo

pastabą, jog atominės bombos atstovas, Ukrainos delegatas D. Z. Manulskis pranešė, kad UTSR atsiskaitė dalyvauti sudromo komisijoje.

Italijos laikraščis „Unita“, patalpinės bevečių pilnį pranešimą teksta, duoda iš ankste: „Agresijos ginklas išslysta iš karo kurstytojų rankų“.

Naujas taikos politikos patvirtinimas ir puikios istorinės mūsų socialistinės Tėvynės pergailes ir pastekimai padės toliau suselkti demokratijos, tvirtos taikos ir saugumo šalinių, jėgas. Simtai milijonų sažiningų žmonių mato, jog Didžiosios Spalio revoliucijos rezultate „kapitalizmo amžius eina prie galio“ ir jog atrasti patikimi keliai visuotinę taiką ir i didžiajų tautų pažangą“.

* * *

Suvienujų Nacių Organizacijos Generalinė Asamblėja tebėtėsi savo darbą. Politinis komitetas baigė Korėjos klausimo svarstyti. Remdamast nuo Jungtinės Valstybių priklausoju valstybių balsais, Amerikos delegacija pasiekė TSRS delegacijos pasiūlymo dėl tarybinės ir Amerikos okupacinių kariuomenių evakuavimo iš Korėjos atmetimo. JAV delegacijai spaudžiant buvo taip pat aiamestas tarybinis pasiūlymas pakviesči sesiją Korėjos atstovus dalyvauti sprendžiant Korėjos klausimą. Politinis komitetas priėmė Amerikos rezoliucijos projektą sukurti laikinan komisiją Korėjos klausimui, kuri turi užtikrinti Amerikos kontrolė rinkimams ir pačiam Korėjos vyriausybės formavimui.

Kadangi Amerikos projektas numatė įtrauktį į komisijos Korėjos klausimui sudeiriinti UTSR

atsstovus, Ukrainos delegatas D. Z. Manulskis pranešė, kad UTSR atsiskaitė dalyvauti sudromo komisijoje.

Lapkričio 6 d. politinis komitetas baigė svarstyti Amerikos pasiūlymą dėl vadinojo tarpsesijinio komiteto sukurimo. Tai pasiūlymas siekia pakeisti Saugumo Tarybą su Jos privilomojo didžiųjų valstybių vienbašikumo principu. Atsisakydamas nuo tarptautinio bendrabarbiavimo politikos, JAV delegacija galvoja, jog su priklaušomu valstybių balsų pagalba

Ji galės paversti tą komitetą savo politikos ginklu. Tarybinės delegacijos galva A. J. Višinskis savo kalboje nurodė, jog „komiteto“ sudarymas tiešiogiai laužo SNO įstatutus ir turėti tikslą „užmušti“ Saugumo Tarybą, trukdančią JAV diktuoči savo politiką kitoms šalims.

Tarpsejinės komisijos sukurimo projektais buvo pirmintas su tos pačios Amerikos balsavimo mažinės pagalba. Prieš projektą balsavo TSRS, UTSR, BTSR, Jugoslavijos, Čekoslovakijos ir Lenkijos delegacijos – 6 mažųjų šalių delegacijos susilaikė.

Visos delegacijos, balsavusios prieš tą projektą, padarė komiteto posėdyje pareiškimą, jog atsiskaitė dalyvauti jo darbe. Ta padėtis pabrėžė netelsėtą sukrėtimo organo pobūdį ir sukelė sumišimą projekto gynėjų elėse.

Politinis komitetas, atidėjęs nemalonaus angliams – amerikiečiams Ispanijos klausimo pranešimą, dabar pradėjo svarstyti klausimą apie naujų narių priėmimą į Suvienujų Nacių Organizacijos sudėtį.

V. Grišaninas

līgti Jos mandato nutraukimo. 6. Komisija bus atskinga už Palestinos valdymą laikotarpiu tarp mandato nutraukimo ir dvių nepriklausomų valstybių sukurimo.

7. Komisija veiks Saugumo Tarybos vadovaujama iš Jos nurodymais. Ji savo veikloje vadovaus Generalinės Asamblėjos rekomendacijomis ir tokiomis specialiomis instrukcijomis, kurias leis Saugumo Taryba toms rekomendacijoms igyvendinti.

Anglijos delegatas Martinas pareiškė, kad tie pasiūlymai yra išdomūs Didžiosios Britanijos vyriausybei, bet kad jis negali pareikšti savo nusistatymo. Jū atžvilgiu, kol jis nesusiseks su savo vyriausybe.

Pakomiteto pritarimą gavusieji pasiūlymai yra bus svarstomi komitete Palestinos klausimui.

(ELTA).

MŪSOS RASO

V. M. Molotovo pranešimo nagrinėjimas Rokiškio bern. gimnazijoje

Š. m. lapkričio mėn. 12 d. Rokiškio bern. gimnazijoje buvo nagrinėjamas dr. V. M. Molotovo pranešimas, padarytas Didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos trisdešimtmiečio proga Maskvos Tarybos iškilmingame posėdyje.

Pranešimą skaitė bern. gim-

nazijos mokyk. drg. Masilius K., aiškinandamas moksleiviams svarbesnes minimos pranešimo vietas.

Pranešimo skaičiumą bei nagrinėjimą išklausė visi bern. gimnazijos moksleiviai.

P. Liepinis

Pionierių sąskrydis Juodupėje

Didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos 30-ji metinės proga, lapkričio mėn. 8 d., Juodupės prad. mokyklos salėje įvyko šio valsčiaus mokyklų pionierių sąskrydis. I sąskrydius susirinko virš 300 pionierių ir mokinį iš vienos progimnazijos, Juodupės, Onuškio, Maičių, Aleknų, Brizgių ir kitų mokyklų. Pionieriai į sąskrydį atvyko organizuotai, savo motytojų vadovaujami.

Sąskrydį atidare valsč. L. Švietimo skyriaus vedėjas drg. Pupiens. Sąskrydžio dalyvius aplankė bei pasveikino LKP(b) valsč. k-to sekretorius drg. Pauluskis, valsč. vykd. komiteto pirmininkas drg. Tereškevičius, valsčiaus komjaunimo organizatorius, programinės direktorių, vyr. pionierių vadovė, mokytojai. Sąskrydžio dalyviai išklausė pranešimą „Pionierių uždaviniai ir pareigos“.

Prieš išvykant, pionierių vadovai išsiplėtojė įvairiomis žaidimais. Po oficialiosios dalies pio-

niferiai dėvė iškilmingą pasidėjimą – priesaką. Pionierių vardu pasisakė Juodupės progimnazijos I kl. pirmajam mokinys – pionierius Bitėnai Julius, pakvietęs savo draugą garbingai nešioti raudonąjį kloburą iš plonieriaus ženklinių ir būti visur pirmaisiais: tie moksle, tiek pavyzdingame egzesse.

Plati ir turinėta buvo valdžios pionierių sąskrydžio meninė programa, kurios metu pasirodė Juodupės progimnazijos, Juodupės pr. mokyklos, Onuškio, Maičių, Aleknų, Brizgių ir Generališkių mokyklų pionierių rial bei mokiniai.

Sąskrydis mažiesiems paliko gilių įspūdžių. Jis nusitešė iki paskutinės dienos.

Prie šio sąskrydžio organizavimo daug prisidėjo minėti mokyklų mokytojai.

K. K. Vas

SPORTAS

Bėgimo krosas

Nesenai Kamaju gimnazijos sportininkų būrelis surengė bėgimo krosą dalyvaujant 37 moksleiviams (berniukams ir mergaitėms), 3000 m bėgime I-ja vieta laimėjo Statulevičius K. (V kl.), 1000 m bėgime – Matiukas V. (VI kl.), 500 m bėgime – Jankus J. (IV kl.).

Mergaičių grupėje 1000 m

bėgime pirmoji vieta teko Mačiulėnaitė V. (VI kl.), 500 m bėgime – Zaveckaitė B. (V kl.)

Sportininkų veikla Kamaju gimnazijoje kaskart labiau plesčiamasi.

B. SKEIRYS

Kamaju gimnazijos sportininkų būrelio vadovas

Klaidos atitaisymas

V. M. Molotovo pranešimo „Didžiosios Spalio socialistinės revoliucijos trisdešimtmiečis“ pirmoje dalyje, trečioje pastraipoje įsibrovė klaida.

Išspaustinta:

„Mūsų nueltajį kelią reikia paskirstyti į tris laikotarpius.

Pirmasis laikotarpis – nuo Tarybų valdžios pergalės ligi antrojo pasaulinio karo pradžios“.

REDAKCIINĖ KOLEGIJA

SKELBIMAI

Rokiškio I-as Laiudės Teismas skelbia, kad pil. Stmichina Zoja, Alekso, gvy. Obelių miestelyje, iškėlė civ. byla Smichiniui Vasiliui, Ivanovičiui, gvy. Rokišky, dėl ištuokos.

A. LĘSINKAS
Laiudės Teisėjas

Plietčiai, atvežę rastus lento išplovi-

mut į Zalabiškio lentpūvę ir iki tol neatsiėmę lento, prasomi parcišti tenzijas Zalabiškio lentpūvė arba Rokiškio apskr. Pramkombinatu (Rokiškio miesto alkštė Nr. 1, telef. 76) iki 8 m. gruodžio 31 d. Vėliau nurodyti laiko pretenzijos nebus priimamos.

POPOVAS
Pramkombinato direktorius

Priimti tarybiniai pasiūlymai Palestinos klausimui

NIUJORKAS, lapkričio mėn. 10 d. (TASS'io spec koresp.). Štandien specialaus komiteto Palestinos klausimui pirmasis pakomitetas vieningai pripažino TSRS, JAV, Kanados ir Gvatemalos atstovų pasitarime priėmė pagrindus, susilpnino kapitalizmo sistemos pagrindus“.

Reakcinė spauda su nerimu sutiko V. M. Molotovo

nutrauktas 1948 metų gegužės mėn. 1 d., ir šalles – manda-tarijos ginkluotosios pajėgos bus iš Palestinos evakuotas iki tos dienos.

2. Laikotarpiai tarp 1948 m. gegužės mėn. 1 d. ir liepos mėn. 1 d. Palestinoje bus susurtos nepriklausomos arabų ir žydų valstybės. Tų valstybių paskelbimo dieną rekomenduojas komisija ir patvirtinti Saugumo Taryba.

3. Generalinė Asamblėja suskurs komisiją iš 3–5 narių, atstovaujančių mažiausias šalis.

4. Komisijos uždavinys bus vykdyti funkcijas, numatytas lapkričio mėn. 3 d. tarybiniuose pasiūlymuose ir specialaus komiteto daugumos priimtose rekomendacijose, o taip pat kituose pasiūlymuose.

5. Komisija padės šalių – mandatariai Didžiajai Britanijai jai igyvendinant funkcijas

Išeina antradieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais.

Spaudė „Tarybinio Rokiškio“ spaustuvė, Rokiškis, Vytauto Didž. g. 39, Tel. 5.000, Išl. Nr. 500.

Redakcija: Rokiškis, m. alkštė Nr. 22, telefonas 18.